

skulde være uberettiget til deraf at ulede den Mening, at den ærede Landsstingsmand antager, at det ikke altid gaar tilstrækkelig holdtideligt til i den ordinære Ret; det er dog egentlig een og samme Mening.

Thalbitzer: Den ærede Ordfører og den ærede 1ste Landsstingsmand for 5te Kredss (Drejer) have allerede udtalt saa vægtige Grunde for dette Endringsforslag, at jeg ikke har noget synderligt Videre at tilføie til Forsvar for det; jeg vil blot gjøre den Bemærkning, at jeg, som i flere Aar har fungeret som Landvæsenscommissair, vilde føle mig temmelig uhyggeligt stemt, hvis jeg under de Forhold, under hvilke saadanne Møder afholdes, skulde være med at høre paa, at Bidnerne aflagde Ed. Jeg kan heller ikke, saa ondt det end skulde gjøre mig, om en Forandring i den Retning skulde foranledige en uheldig Skjæbne for nærværende Lovudkast, undlade at stemme for Udvalgets Forslag; men jeg troer ikke, at det paa et andet Sted vil kunne bevirke nogen uheldig Skjæbne for Lovudkastet, især da Udvalget dog har opgivet det, som man skulde have holdt fast paa, naar man absolut vilde have Eden aflagt, nemlig at Bidnerne skulle kunne tvinges. Naar Bestemmelsen skulde have nogen Betydning, maatte Landvæsenscommissionen ligesom Retten med Tvang kunne fordrø, at Bidnerne skulle aflægge Eden; men naar den indskrænker sig til, at de godvillig skulle aflægge den, saa forekommer det mig ikke, at der kan lægges Vægt derpaa, og det vilde efter min Mening ogsaa svække det Hele, at man først skal spørge Bidnerne, om de ville eller ikke, at man saaledes skal staae og vakle og ligesom underhandle med en Mand, om han vil giøve en edelig Forklaring eller ikke. Jeg vil derfor tillade mig paa det Bedste at anbefale Udvalgets Forslag, ligesom jeg selv skal stemme derfor.

Ordføreren: Jeg har naturligviis ikke gjort mig noget Haab om, at jeg, ved hvad jeg har anført, skulde have overtydet det eneste af Thingets Medlemmer, som hidtil har udtalt sig mod Udvalgets Forslag; men jeg skal ikke nægte, at det forekommer mig, at han har

indskrænket sig til saa faa og ubetydelige Bemærkninger imod det, at jeg ikke troer, at han har opfattet selve Forslaget, som det forelaa, inden der var gjort noget Forsøg til dets Forbedring, rigtigt, naar han har overseet, at dette fra Først til Sidst gif ud paa at overlade Landvæsenscommissairerne en discretionær Myndighed.

Hvad det Spørgsmaal angaaer, der nærmest har giøvet Anledning til denne Forhandling, da skal jeg ikke gientage, hvad jeg alt har anført, men jeg skal kun fremhæve, at, endstjøndt det for mig er en væsentlig Betragtning, at Landvæsenscommissionen efter den hele Charakter, som Forhandlingerne der nødvendigtviis maae antage — og jeg vil i saa Henseende paaberaabe mig, at det er ikke saa Landvæsenscommissioner, jeg selv har havt Leilighed til at deeltage i — faaer en saadan Ordning, som foreslaaet, saa ere de dog efter min Mening meget lidet stikfede til selve Edsættelse. Men det er ikke det, der for mig er det Afgjørende; det er derimod den Betragtning, som den ærede Landsstingsmand ikke med et eneste Ord er gaaet ind paa, at hele Forhandlingen, selve Procedurens Charakter derved soovanstes; den vil derved komme ind paa det, der egentlig angaaer Sagførelsen, Spørgsmaal om Bidners Fremstilling, Formuleringen af Spørgsmaalene og Deslige, hvilket ikke vil være i Parternes Interesse i de fleste Sager. I saadanne Sager, hvor dette ikke kan undgaaes, er der i den anden Pasus i § 10, og som vi ikke foreslaae at skulle udgaae — paaviist den Bet, ad hvilken slige Sager kunne finde deres Fyldestgjørelse. Dernæst er det ganske vist — og dertil har den ærede Landsstingsmand ikke svaret et eneste Ord — at Commissionens ikke juridiske Medlemmer derved i alle Sagens Consequenter ville affjæres fra den dem tilkommende Afgjørelse, idet de i saa Henseende ere, og nødvendigtviis maae være, hvor de ere komne ind paa den strenge juridiske Boldgade, voldsomme den juridisk dannede Formand. Det er min fulde Overbeviisning. Jeg paastaer, at det af Udvalget gjorte Forslag i saa Henseende er langt folkeligere end Udvalgets — naaget jeg gjerne skal indrømme, at dette Hensyn ikke er det i